

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
โรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

คำนำ

โรงเรียนชุมชนบ้านพระยีนดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน **COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission)** เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริตในการบริหารที่โปร่งใสตรวจสอบได้ และการแก้ไขงานปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้มา กำหนดเป็นคู่มือ ป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนโรงเรียน บ้านเอราวัณอีกด้วย เพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่3 (พ.ศ. 2560 -2564)

โรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน

สารบัญ

คำนำ

หน้า

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

2. วัตถุประสงค์

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

2. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

(Risk Assessment for Conflict of Interest) โรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ไปแทรกแซงการใช้ดุลย พินิจ ในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ ให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติ ทำให้เจ้าหน้าที่สาธารณะขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำ ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่ สูญเสียไปอาจ อยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามอยู่ท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความ ผิด ยังพบผู้กระทำความผิดผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูก กล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกัน ระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **Conflict(of interest : COI)** เป็นประเด็นปัญหาทางการ บริหาร ภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประทุติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อน ปัญหาการ ขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

โรงเรียนชุมชนบ้านพระยีน ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน **COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission)** เป็นกรอบวิเคราะห์ ความเสี่ยง เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน การวิเคราะห์ความเสี่ยงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง ที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะท ำให้เกิดความ เสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์(**Strategic Risk: S**) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุ เป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติที่ตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสมรวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่าง ำงนโยบ ำย เป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรภาพการณ์แข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านกำรดำเนินงาน **Operational(Risk: O)** เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบ งานภายในขององค์กร/ กระบวนการ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลประสิทธิภาพประสิทธิผลในกำร ดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน **Financial(Risk: F)** เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และ การเงิน เช่น การบริหารเงินที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็น ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์การเช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับ ขั้นตอนการดำเนินงาน

เนื่องจากรายการใช้จ่ายหรือข้อมูลการวิเคราะห์หรือการวางแผนการควบคุมและการจัด ทรัพยากร เพื่อ นำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ **Compliance(Risk: C)** เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบต่างๆโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความ ไม่ครอบคลุมของกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆรวมถึงการท ำนิติกรรม สัญญาการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุม การดำเนินงานสาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัยคือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น

นโยบายของผู้บริหารความเชื่อศรัทธาจริยธรรมคุณภาพของบุคลากรและ การ เปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อใจได้ของระบบสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึงและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการการเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขันสภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อนหมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำ นั้นน่าจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่ เจตนาและมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ เช่น การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งงานในองค์กรต่างๆทั้งใน หน่วยงานราชการรัฐวิสาหกิจและบริษัทจดทะเบียนหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ ให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตน

มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากรายได้ผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักผลเสียจึงเกิดขึ้นกับ ประเทศชาติการกระทำ แบบนี้เป็น การกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนจึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการหาปัจจัยและความคุ้มครองการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสบริหารที่จะท ำให้เกิด ความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นส ำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ

ยังมีสถานการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาส ก่อให้เกิดหรือ นำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนั้นอำ ความเสี่ยงในด้านต่างๆมาด ำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน **COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission)** และตามบริบท ความเสี่ยงด้าน ผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนบ้านเอราวัณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้โรงเรียนบ้านเอราวัณทราบถึงความ
เสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุให้ก ำหนด

1. การปฏิบัติราชการตามอ
ำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ
2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ ำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรมความมีจริยธรรม
3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการค ำเนินถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการ ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ ยังสามารถ ำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิด โอดำสการทุจริต และเพื่อ ำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหำการทุจริต ประพฤติมิชอบ การกระทำ ำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่ระดับปัญหาส ำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตเจตจงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิด แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. เพื่ื่อแสดงความมุ่งมั่นันในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัว ในต ำแหน่งหน้ ำที่อันมิควรได้โดยชอบต ำมกฎหมายให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็น แบบอย่างที่ดียืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมถูกต้องกฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้
4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธ ำต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการผู้มีส่วนสู่ประชาชน

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (RiskAssessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยง ต่อย่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และค่านิยามการวิเคราะห์ และจัดล ำดับความเสี่ยงโดย ก ำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ระดับ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง Likelihood และความรุนแรงของผลกระทบ Impact และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ ก ำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากรับเป็นข้อมูลเชิงพรรณน ำที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรืออำนวนเงินที่ชัดเจนได้ เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง Likelihood เชิงคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน RiskAssessment (for Conflict of Interest) โรงเรียนบ้านเอราวัณ

โรงเรียนบ้านเอราวัณมีกำร

ำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงำนที่อ ำงเกิดผลประโยชน์ ทับซ้อน ดังนี้

1) กำรพิจารณากระบวนงำนที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อ ำงเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน กระบวนงำนที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะท ำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง กระบวนงำนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของบุคลากรซึ่งมีโอก ำสใช้อย่างไม่ เหมาะสมคือมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้องกำรกีดกั้นกำรสร ำงอุปสรรค กระบวนงำนที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จ ำกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่งผลท ำงลบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

2) โดยมีกระบวนงำนที่เข้าข ำยมีโอก ำสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อ ำงเกิดผลประโยชน์ทับ

- กำรรับ- จ่ายเงิน
- กำรบันทึกรับ-จ่าย / กำรจัดท ำบัญชีท ำงการเงิน
- กำรจัดซื้อจัดจ ำงและกำรจ ำงบริการ
- กำรก ำหนดคุณลักษณะว ำสตรุภ ำณที่กำรกหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประม ูล

หรือข ำยสินค ำ

- กำรตรวจรับว ำสตรุภ ำณ
- กำรปฏิบัติงำนของบุคลากรที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบกำรจัดซื้อ

จัดจ ำง

- กำรคัดเลือกบุคคลเข้ารับร ำงกำร
- กำรจัดห ำพัสดุ
- กำรจัดท ำโครงการฝึกอบรมศึภ ำงงานประชุมและสัมมนา
- กำรเบิกค ำตอบแทน

3) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม สูญเสียงบประมาณ เปิดช่องทางให้ บุคลากรใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้ปฏิบัติใช้อำนาจกระทันหันในทางมิชอบด้วยหน้าที่ เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

4) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

(1) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้กับบุคลากรของโรงเรียนบ้านเอราวัณ รั้วรั้วเกี่ยวกับจรรยาบรรณ

ทุกรูปแบบ
เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากรโรงเรียนบ้านเอราวัณ
- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรคให้กับบุคลากร
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากร
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี

(2) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงานเช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียน

บ้านเอราวัณอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จัดช่องทางร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ